

—
Верховний
Суд

ДАЙДЖЕСТ
правових позицій
Великої Палати
Верховного Суду
за I півріччя 2019 року

Рішення, внесені до ЄДРСР за
період з 01.01.2019 по 30.06.2019

ЗМІСТ

1. Справи, розглянуті з підстав існування виключної правової проблеми	3
Господарська юрисдикція	3
Кримінальна юрисдикція	4
2. Справи, розглянуті з підстав неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що спричинило ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах	5
3. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від правового висновку Верховного Суду України	5
Підтримання правового висновку Верховного Суду України	5
Відступ від правового висновку Верховного Суду України	9
4. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від висловленої раніше позиції Верховного Суду	13
5. Справи, розглянуті з підстав необхідності визначення юрисдикції	14
Цивільна юрисдикція	14
Господарська юрисдикція	21
Цивільна або господарська юрисдикція	25
Адміністративна юрисдикція	26
Кримінальна юрисдикція	31
6. Окремі правові позиції Великої Палати Верховного Суду	32
7. Вимоги, які не підлягають розгляду в судовому порядку	37

1. Справи, розглянуті з підстав існування виключної правової проблеми

Господарська юрисдикція

Велика Палата Верховного Суду, вирішуючи правову колізію між нормою частини першої статті 341 ГПК України та нормою частини п'ятої статті 74 Закону України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII «Про виконавче провадження» щодо строку оскарження рішень, дій або бездіяльності органів виконавчої служби, зазначила, що під час оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи органу ДВС або приватного виконавця, на виконанні яких перебуває виконавчий документ господарського суду, слід дотримуватися відповідних положень ГПК України, вміщених у розділі VI «Судовий контроль за виконанням судових рішень», зокрема щодо права на звернення зі скаргою у строк десять календарних днів, визначений пунктом «а» частини першої статті 341 цього Кодексу.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 920/149/18 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80854638>.

Велика Палата Верховного Суду, вирішуючи виключну правову проблему стосовно правового режиму рухомого майна, придбаного за рахунок грошових коштів, внесених як вклад у спільну діяльність, після припинення дії договору про спільну діяльність внаслідок його розірвання за рішенням суду, зазначила, що майно, придбане за рахунок грошового внеску учасника у спільну діяльність, є приватною власністю цього учасника, якщо сторони визначили в договорі особливий правовий режим відповідного майна як такого, що не переходить у спільну власність сторін.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 916/2500/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81691823>.

Велика Палата Верховного Суду, вирішуючи виключну правову проблему щодо самостійного встановлення господарськими судами незаконності дій органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування під час розгляду справ про відшкодування шкоди, яка завдана фізичній або юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю вказаних органів, зазначила, що питання наявності між сторонами деліктних зобов'язань та цивільно-правової відповідальності за заподіяну шкоду перебуває в площині цивільних правовідносин потерпілого та держави, що не регулюються нормами КПК України, а господарський суд самостійно встановлює наявність чи відсутність складу цивільного правопорушення, який став підставою для стягнення шкоди, оцінюючи надані сторонами докази.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 березня 2019 року у справі № 920/715/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81013412>.

Велика Палата Верховного Суду, вирішуючи виключну правову проблему щодо відсутності єдиного підходу до вирішення спорів і встановлення правової природи вимог (грошових або майнових), які виникають у справах про банкрутство щодо звернення фізичних осіб вкладників (інвесторів) у справу про банкрутство забудовника, в той час коли укладені між боржником та кредитором інвестиційні договори продовжують діяти і щодо боржника ще не введено ліквідаційну процедуру у справі про банкрутство, визначила, що правова природа інвестиційного договору передбачає поєднання положень низки різних договорів, передбачених ЦК України, та може бути підставою виникнення у його сторін також грошових зобов'язань.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 січня 2019 року у справі № 916/4644/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79684989>.

Велика Палата Верховного Суду, вирішуючи виключну правову проблему, дійшла висновків про те, що цивільний позов у межах кримінального провадження може бути пред'явлений до Моторного (транспортного) страхового бюро України як до особи, яка за законом несе цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями підозрюваного, обвинуваченого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння.

Крім того, Велика Палата зробила висновок, що для розгляду в межах кримінального провадження цивільного позову потерпілого до МТСБУ про стягнення шкоди, завданій внаслідок вчинення кримінального правопорушення, передбаченого статтею 286 КК України, попереднє звернення потерпілого до МТСБУ із заявою про виплату страхового відшкодування, не є обов'язковим.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 19 червня 2019 року у справі № 465/4621/16-к можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703512>.

Кримінальна юрисдикція

Судові рішення щодо застосування амністії, постановлені на стадії виконання вироку, не можуть бути оскаржені в касаційному порядку, оскільки в КПК України не передбачено право особи на їх касаційне оскарження.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року у справі № 738/1482/16-к можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79445662>.

Термін «потерпілий» у статті 46 КК України необхідно розуміти в його кримінально-правовому значенні, як особу, якій кримінальним правопорушенням безпосередньо заподіюється фізична, моральна та/або майнова шкода або створюється загроза її заподіяння.

Якщо внаслідок вчинення кримінального правопорушення потерпілому заподіяна смерть, то ніхто інший не може висловити його волю під час вирішення питань, пов'язаних із відшкодуванням шкоди у вигляді смерті як підстави для звільнення від кримінальної відповідальності за статтею 46 КК України.

Заподіяна кримінальним правопорушенням шкода у розумінні статті 46 КК України має бути такою, що за своїм характером піддається відшкодуванню (усуненню). Смерть є наслідком, що має незворотний характер. Таким чином, шкода у вигляді смерті відшкодуванню або усуненню в розумінні цієї статті не підлягає.

У випадку заподіяння кримінальним правопорушенням шкоди у вигляді смерті потерпілого звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим (стаття 46 КК України) неможливе.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 439/397/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79298600>.

2. Справи, розглянуті з підстав неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що спричинило ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах

При зверненні до суду з позовом про стягнення з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб сум майнової відповідальності за договором банківського вкладу позивач як споживач фінансових послуг звільнений від сплати судового збору не тільки при поданні позовної заяви, а й на наступних стадіях цивільного процесу.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 817/777/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81877667>.

3. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від правового висновку Верховного Суду України

Підтримання правового висновку Верховного Суду України

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 16 березня 2017 року № 5-364кс16, щодо того, що за наявності відповідного клопотання процесуальні документи, які стали підставою для проведення негласних (слідчих) розшукових дій і яких не було відкрито стороні захисту в порядку, передбаченому статтею 290 КПК України, оскільки їх тоді не було в розпорядженні сторони обвинувачення, можуть бути відкриті іншій стороні, але суд не має допустити відомості, що містяться в цих матеріалах кримінального провадження, як докази.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 751/7557/15-к можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79298340>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 24 червня 2015 року у справі № 6-251цс15, про те, що майно, яке вибуло з володіння власника на підставі рішення суду, ухваленого щодо цього майна, але в подальшому скасованого, вважається таким, що вибуло з володіння власника поза його волею.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 грудня 2018 року у справі № 522/2202/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79298391>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постановах від 22 січня 2014 року у справі № 6-151цс13 та від 2 липня 2014 року у справі № 6-91цс14, про те, що після поновлення працівника на роботі виплачена йому вихідна допомога з огляду на вимоги статті 1215 ЦК України поверненню не підлягає.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 753/15556/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79388252>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 30 листопада 2016 року у справі № 226/168/15-ц, згідно з яким пільга щодо сплати судового збору, передбачена пунктом 1 частини першої статті 5 Закону України «Про судовий збір», не поширюється на вимоги позивачів про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні під час розгляду таких справ в усіх судових інстанціях.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 910/4518/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79684987>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, сформульований у постановах від 25 листопада 2015 року (провадження № 6-1749цс15), від 29 червня 2016 року (провадження № 6-370цс16), від 6 липня 2016 року (провадження № 6-3174цс15), від 12 жовтня 2016 року (справа № 369/5994/14-ц), а також від 29 листопада 2017 року (справа № 668/5633/14-ц), щодо того, що проведення прилюдних торгів з реалізації майна за ціною, визначеною звітом про оцінку майна, який утратив чинність, є підставою для визнання цих торгів недійсними за умови порушення прав і законних інтересів особи, яка їх оспорує, і доведення такого порушення прав покладається на особу, яка оспорує прилюдні торги.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 678/301/12 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095825>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, сформульований у постанові від 15 травня 2013 року № 6-26цс13, щодо того, що після закриття кримінальної справи спір про звільнення майна, належного особі, яка не була стороною кримінального провадження, з-під арешту, накладеного слідчим у кримінальній справі, підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 372/2904/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82096363>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 27 травня 2014 року у справі № 21-133а14, щодо того, що для дострокового призначення пенсії матері дитини-інваліда має значення не факт установлення інвалідності, а момент настання медичних показників для встановлення інвалідності в дитини.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 330/2181/16-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81877609>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постановах від 10 червня 2015 року у справі № 6-36цс15, від 2 березня 2016 року у справі № 6-2861цс15, від 27 квітня 2016 року у справі № 6-302цс16, щодо визначення розміру відсотків, які нараховуються з моменту закінчення строку договору банківського вкладу до моменту здійснення виплати, зазначивши, що до таких правовідносин вже не можуть застосовуватися положення відповідного договору у зв'язку з тим, що строк його дії закінчився.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 761/26293/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81574008>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 3 листопада 2015 року у справі № 810/2041/14, про те, що шестимісячний строк звернення до адміністративного суду суб'єкта владних повноважень обчислюється з дня виникнення підстав, що дають право на таке звернення, і не пов'язується з моментом створення такого суб'єкта чи наділення його відповідними функціями та компетенцією.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 лютого 2019 року у справі № 826/13768/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81334171>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 20 листопада 2012 року у справі № 28/5005/640/2012, про те, що надсилання відповідачу пропозицій про внесення змін до спірного договору оренди є виключно правом, а не обов'язком позивача, тому

недотримання позивачем вимог частини другої статті 188 ГК України щодо обов'язку надсилання іншій стороні пропозицій про зміну умов договору оренди земельної ділянки не позбавляє його права звернутися до суду з позовом до відповідача про зміну умов договору за наявності спору, тобто відсутності згоди на зміну умов договору.

Велика Палата Верховного Суду зазначила, що право особи на звернення до суду для внесення змін у договір (чи його розірвання) у передбаченому законом випадку відповідає статті 16 ЦК України, способам, передбаченим нею (зміна чи припинення правовідношення), і не може ставитися в залежність від поінформованості про позицію іншої сторони чи волевиявлення іншої сторони.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 лютого 2019 року у справі № 914/2649/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81013402>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові від 20 листопада 2013 року у справі № 6-122цс13, про те, що процесуальне правонаступництво в розумінні норми статті 25 ГПК України допускається на будь-якій стадії судового процесу, включаючи стадію виконання судового рішення; передання кредитором своїх прав іншій особі за договором відступлення права вимоги (договір цесії) є правонаступництвом, і такий правонаступник кредитора має право звертатися до суду із заявою про заміну сторони виконавчого провадження з наданням йому статусу сторони виконавчого провадження.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року справі № 803/1273/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79445663>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постановях від 16 листопада 2016 року (провадження № 6-1655цс16) та від 14 червня 2017 року (провадження № 6-1804цс16), про те, що процедура передачі державним виконавцем стягувачу нереалізованого на прилюдних торгах арештованого майна боржника в рахунок погашення його боргу оформлюється шляхом прийняття державним виконавцем постанови та складення акта про передачу майна стягувачу, який є підставою виникнення цивільних прав та обов'язків.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 червня 2019 року у справі № 752/1115/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703538>.

Велика Палата Верховного Суду підтримала правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постанові Верховного Суду України від 22 лютого 2017 року № 6-2054цс16, про те, що незалежно від поважності причини пропуску строку апеляційного оскарження апеляційний суд відмовляє у відкритті апеляційного провадження в разі, якщо апеляційна скарга прокурора, органу державної влади чи

органу місцевого самоврядування подана після спливу одного року з моменту оголошення оскаржуваного судового рішення

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 19 червня 2019 року у справі № 2-1678/05 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82738731>.

Велика Палата Верховного Суду конкретизувала правовий висновок Верховного Суду України, сформульований у постановках від 29 листопада 2017 року у справі № 6-109цс17, від 6 червня 2012 року у справі № 6-17цс12 та від 29 жовтня 2014 року № 6-118цс14, щодо письмової форми правочину банківського вкладу, зазначивши, що суди мають у порядку, передбаченому процесуальним законом, перевіряти доводи сторін і досліджувати докази стосовно додержання письмової форми договорів банківського вкладу, враховуючи, що недотримання уповноваженими працівниками банку вимог законодавства у сфері банківської діяльності та внутрішніх вимог банку щодо залучення останнім вкладу (депозиту) (зокрема, й через видання документів на підтвердження внесення коштів, які не відповідають певним вимогам законодавства й умовам договору банківського вкладу) не може свідчити про недотримання сторонами письмової форми цього договору.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 463/5896/14-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82065661>.

Велика Палата Верховного Суду конкретизувала сформульований раніше правовий висновок Верховного Суду України, викладений у постановках від 2 листопада 2016 року у справі № 6-1554цс16, від 16 березня 2016 року у справі № 6-2589цс15, від 3 лютого 2016 року у справі № 6-1477цс15, від 16 березня 2016 року у справі № 6-300цс16, щодо порядку обчислення неустойки (пені) зі сплати аліментів, визначивши, що обчислення пені за несплату або прострочення сплати аліментів передбачає врахування кожного дня такого прострочення.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 3 квітня 2019 року у справі № 333/6020/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81573936>.

Відступ від правового висновку Верховного Суду України

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постанові від 2 липня 2014 року у справі № 6-79цс14, а також у постанові Верховного Суду від 25 липня 2018 року в справі № 308/3824/16-ц, про те, що незалежно від валюти боргу (тобто грошової одиниці, в якій обчислена сума зобов'язання) валютою платежу, тобто засобом погашення грошового зобов'язання і фактичного його виконання, є національна валюта України – гривня, зазначивши, що як укладення, так і виконання договірних зобов'язань в іноземній валюті, зокрема позики, не суперечить чинному законодавству. Крім того, висновки про можливість

ухвалення судом рішення про стягнення боргу в іноземній валюті містяться й у постанові Великої Палати Верховного Суду від 4 липня 2018 року в справі № 14-134цс18.

Крім того, Велика Палата Верховного Суду вказала, що передбачене частиною другою статті 625 ЦК України нарахування 3 % річних має компенсаційний, а не штрафний характер, оскільки є способом захисту майнового права та інтересу, який полягає в отриманні компенсації від боржника. Тому при обрахунку 3 % річних за основу має братися прострочена сума, визначена в договорі чи судовому рішенні, а не її еквівалент у національній валюті України.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 373/2054/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79382745>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постанові від 25 травня 2016 року у справі № 419/794/15-а, щодо відсутності у викладачів музичних шкіл, які належать до закладів позашкільної освіти, права на отримання пенсії за вислугу років на підставі пункту «е» статті 55 Закону України «Про пенсійне забезпечення», визначивши, що:

- викладачі позашкільних навчальних закладів, які входять до структури освіти України, мають право отримання пенсії за вислугу років;
- зарахування роботи на посаді викладача (у тому числі й у позашкільному закладі освіти) до спеціального педагогічного стажу не ставиться в залежність від того, було це основним місцем роботи особи чи за сумісництвом, за умови, якщо викладацька робота за сумісництвом займає не менше ніж 180 годин на навчальний рік, а також якщо працівникам підприємств, установ, організацій, які крім основної роботи працювали за сумісництвом на посадах науково-педагогічних або педагогічних працівників з обсягом роботи не менше ніж на 0,25 посадового окладу (ставки заробітної плати).

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 442/456/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79684887>.

Аналогічний висновок Великої Палати Верховного Суду викладено в постанові від 13 лютого 2019 року у справі № 233/4308/17 – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79883404>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постанові від 10 березня 2015 року у справі № 21-70а15, щодо видів грошового забезпечення, які враховуються при обчисленні пенсій військовослужбовців, та визначила, що факт сплати єдиного внеску не є безумовною підставою для включення виплати, з якої цей внесок утримано, до грошового забезпечення, з розміру якого обчислюється пенсія.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 522/2738/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80224649>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постановках від 16 вересня 2015 року у справі № 21-881а15, від 17 листопада 2015 року у справі № 21-4371а15, від 2 грудня 2015 року у справі № 21-2650а15, від 20 квітня 2016 року у справі № 21-452а16, від 7 березня 2017 року у справі № 820/19449/14, щодо невизнання стягнення надміру сплаченого податку на додану вартість належним способом захисту порушеного права платника податків, визначивши, що саме стягнення з Державного бюджету України на користь платника податків заборгованості з відшкодування ПДВ є належним та ефективним способом судового захисту.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 лютого 2019 року у справі № 826/7380/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80427413>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від висновку Верховного Суду України, викладеного в постановках від 21 квітня 2015 року у справі № 805/949/14 (№ 21-90а15) та від 26 травня 2015 року у справі № 818/2082/14 (№ 21-228а15), щодо непоширення звільнення від сплати єдиного внеску на осіб, які отримують пенсію у зв'язку з втратою годувальника, визначивши, що фізична особа – підприємець, яка мала право на пенсію за віком, але вибрала пенсію у зв'язку з втратою годувальника, має право на звільнення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 814/779/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81573958>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постанові від 3 квітня 2007 року у справі № 21-400во07, щодо порядку звільнення голови райдержадміністрації (облдержадміністрації) внаслідок висловлення йому недовіри, визначивши, що ухвалення рішення про недовіру голові райдержадміністрації може бути ухвалено незалежно від проведення обговорення цього питання за наслідками звіту голови райдержадміністрації (облдержадміністрації).

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 688/3487/16-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81014009>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постанові від 17 лютого 2016 року у справі № 905/3137/14-908/5775/14 (провадження № 3-1276гс15), та зазначила, що після прийняття судом рішення про розстрочку або відстрочку виконання рішення грошове зобов'язання боржника не припиняється, тому передбачені статтею 625 ЦК України

інфляційні втрати та три проценти річних підлягають нарахуванню до моменту фактичного виконання грошового зобов'язання.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 4 червня 2019 року у справі № 916/190/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424013>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правових висновків, викладених у постановках Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 21 листопада 2018 року у справі № 577/5321/17, від 3 жовтня 2018 року у справі № 369/2770/16-ц, від 7 листопада 2018 року у справі № 357/3394/16-ц і в постанові Верховного Суду України від 2 березня 2016 року у справі № 6-308цс16, та зазначила, що визнання недійсним нікчемного договору (правочину) і встановлення нікчемності правочину є неналежними способами судового захисту.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 4 червня 2019 року у справі № 916/3156/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424016>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України щодо застосування підпункту «б» пункту 15 розділу X «Перехідні положення» ЗК України в редакції, що була чинною до 1 січня 2019 року, стосовно можливості обміну земельних ділянок сільськогосподарського призначення лише «за схемою пай на пай», зазначивши, що встановлена пунктом 15 розділу X «Перехідні положення» ЗК України заборона відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення в редакції, чинній до 1 січня 2019 року, передбачала винятки, одним з яких була можливість обміну земельної ділянки на іншу земельну ділянку відповідно до закону, а не земельної частки (паю) на іншу земельну частку (пай).

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 227/1506/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82568415>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку Верховного Суду України, викладеного в постанові від 5 квітня 2017 року у справі № 6-3034цс16, та зазначила, що якщо сторони передбачили в договорі або в іпотечному застереженні можливість звернення стягнення на предмет іпотеки шляхом надання права іпотекодержателю від свого імені продати предмет іпотеки будь-якій особі на підставі договору купівлі-продажу, вимога про звернення стягнення на предмет іпотеки шляхом встановлення у рішенні суду такого права іпотекодержателя є неналежним способом захисту.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 310/11024/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703516>.

4. Справи, розглянуті з підстав необхідності відступу від висловленої раніше позиції Верховного Суду

Велика Палата Верховного Суду відступила від висновку Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо сплати судового збору у спорах про звернення стягнення на предмет іпотеки, визначивши, що такі позовні вимоги мають вартісну оцінку, носять майновий характер і розмір ставок судового збору за їх подання визначається за вимогами Закону України «Про судовий збір» виходячи з розміру грошових вимог позивача, на задоволення яких спрямовано позов.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 26 лютого 2019 року у справі № 907/9/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80522389>.

Велика Палата Верховного Суду відступила від правового висновку, викладеного в постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду від 6 червня 2018 року у справі № 459/2673/16, щодо наслідків прийняття органом місцевого самоврядування рішення в умовах наявності конфлікту інтересів одного з депутатів, визначивши, що рішення сільської ради, прийняте в умовах реального конфлікту інтересів одного з депутатів, є незаконним та підлягає скасуванню.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 442/730/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80854671>.

Велика Палата Верховного Суду погодилася з правовим висновком Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду, викладеним у постанові від 1 серпня 2018 року у справі № 201/12550/16-ц, про те, що при вирішенні спорів, пов'язаних із набуттям права власності за набувальною давністю, необхідним є встановлення, зокрема, добросовісності та безтитульності володіння. За висновком Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду наявність у володільця певного юридичного титулу унеможливорює застосування набувальної давності. При цьому безтитульність визначена як фактичне володіння, яке не спирається на будь-яку правову підставу володіння чужим майном. Отже, безтитульним є володіння чужим майном без будь-якої правової підстави. Натомість володіння є добросовісним, якщо особа при заволодінні чужим майном не знала і не могла знати про відсутність у неї підстав для набуття права власності.

Велика Палата Верховного Суду додатково визначила, що однією з умов набуття права власності на нерухоме майно за набувальною давністю є добросовісність особи саме на момент заволодіння нею чужим майном. Відсутність добросовісності в позивача під час заволодіння ним спірним майном звільняє від потреби аналізувати інші умови набуття права власності за набувальною давністю, передбачені статтею 344 ЦК України: наявність суб'єкта, здатного набути у власність певний об'єкт; законність об'єкта володіння; добросовісність заволодіння чужим майном; відкритість володіння;

безперервність володіння; вплив установлених строків володіння; відсутність норми закону про обмеження або заборону набуття права власності за набувальною давністю.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 14 травня 2019 року у справі № 910/17274/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095858>.

Велика Палата Верховного Суду погодилася з правовим висновком Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду, викладеним у постанові від 27 червня 2018 року у справі № 369/10003/16-ц, про те, що кошти фінансової гарантії (гарантії допуску), що були внесені в національній валюті України – гривні, повертаються в національній валюті в тій же сумі, в якій вони були внесені.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 911/141/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80112402>.

5. Справи, розглянуті з підстав необхідності визначення юрисдикції

Цивільна юрисдикція

Якщо фізична особа оспорує правомірність набуття іншою особою речового права, яке було зареєстроване на підставі декларації про готовність об'єкта до експлуатації, спір про скасування реєстрації такої декларації, скасування свідоцтва про право власності, а також рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень є приватноправовим і має розглядатися за правилами цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 21 листопада 2018 року у справі № 127/93/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78977510>.

Спір про скасування розпорядження районної державної адміністрації щодо передачі об'єктів житлового та нежитлового фонду територіальної громади міста, зокрема будинку, що належить фізичній особі, на праві господарського відання обслуговуючому комунальному підприємству підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 грудня 2018 року у справі № 826/15700/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79112758>.

Спори між фізичною особою і комунальним підприємством щодо використання земельних ділянок не за цільовим призначенням розглядаються судами в порядку цивільного судочинства за нормами ЗК України як спори про додержання правил добросусідства і в тому разі, коли вони попередньо не розглядалися відповідним

органом місцевого самоврядування чи органом виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 826/25099/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79365500>.

Позов юридичної особи – газопостачальника до фізичної особи – споживача, яка має пільги при оплаті спожитого природного газу, про стягнення заборгованості за спожитий природний газ підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року у справі № 530/1865/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79413257>.

Вимоги іпотекодавця до нотаріуса щодо реєстрації майна та майнових прав на користь іпотекодержателя є похідними від цивільних правовідносин і пов'язані з їх реалізацією, а тому мають розглядатися в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 755/10947/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79834955>.

Спир щодо правомірності набуття права власності на бюджетні кошти у вигляді субсидії та стягнення суми субсидії як набутої без достатньої правової підстави повинен розглядатися в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 756/6441/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79834929>.

Спир за позовом кандидата на участь у конкурсі на заміщення вакантної посади ректора вищого навчального закладу до органу місцевого самоврядування про визнання незаконними рішень органу місцевого самоврядування щодо внесення змін до статуту вищого навчального закладу, засновником якого є зазначений орган, в частині порядку призначення керівника закладу підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 569/5553/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79834971>.

Спир про оскарження рішень відділу Держземагентства про відмову у внесенні відомостей (змін до них) до Державного земельного кадастру, яка обґрунтована існуванням права власності та перетином суміжних земельних ділянок позивача та третьої особи, підлягає розгляду за правилами цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року у справі № 826/14370/14 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79958077>.

Спир за позовом співвласника житлового будинку про скасування рішення міської ради щодо надання іншому співвласникові дозволу на виготовлення технічної документації із землеустрою земельної ділянки, яка знаходиться під будинком, підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 лютого 2019 року у справі № 706/563/15-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80081035>.

Спир між фізичною особою та райдержадміністрацією щодо постановлення особи і членів її родини на квартирний облік з правом першочергового одержання житла підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 лютого 2019 року у справі № 826/19681/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80427414>.

Спир щодо законності укладеного сільрадою договору про співпрацю, спрямовану на відновлення та/або підтримання транспортно-експлуатаційних характеристик автомобільної дороги загального користування місцевого значення, має приватноправовий характер, незважаючи на те, що позивачем є фізична особа – депутат цієї сільради, і має розглядатися в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 лютого 2019 року у справі № 814/1375/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80427376>.

Спир між спадкоємцями, які не набули статусу учасників товариства з обмеженою відповідальністю, статут якого не передбачає, що право на участь у ньому набувається спадкоємцем учасника товариства автоматично, разом з прийняттям спадщини на частку в статутному капіталі, та товариством щодо надання інформації, пов'язаної з діяльністю такої юридичної особи, підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 лютого 2019 року у справі № 761/27538/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80522364>.

Позовні вимоги юридичної особи до виконавчого комітету міської ради про скасування рішень та розпоряджень органу місцевого самоврядування, які порушують право власності такого товариства на нерухоме майно, а також про скасування записів щодо реєстрації права власності фізичних осіб на таке майно підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства. Сам факт залучення фізичних осіб як третіх осіб, а не як відповідачів не змінює характеру спору, суті правовідносин та юрисдикції спору.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 688/2940/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80555795>.

Посада працівника патронатної служби не відноситься до посад державної служби, а тому спір за участю такого працівника, що виникає з трудових правовідносин, не є публічно-правовим і підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 815/2546/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80783530>.

Спір щодо оскарження фізичною особою рішення органу місцевого самоврядування про прийняття в комунальну власність об'єктів права спільної сумісної власності співвласників житлового будинку (внутрішньобудинкове обладнання і мережі) одночасно з вимогою про витребування майна з чужого незаконного володіння підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 363/2424/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095849>.

Спір щодо встановлення чинності державних актів на земельні ділянки підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 826/3985/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81877673>.

Спір про оскарження рішення державного кадастрового реєстратора щодо реєстрації земельної ділянки за третьою особою підлягає розгляду за правилами цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 24 квітня 2019 року у справі № 128/3751/14-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81841935>.

Спір щодо стягнення надмірно перерахованої (виплаченої) субсидії підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства. Зобов'язання з повернення надмірно перерахованої (виплаченої) суми субсидії не припиняється зі смертю особи, а обов'язок з повернення субсидії входить до складу спадщини.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 727/5743/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81722462>.

Спір про визнання протиправним та скасування розпорядження голови райдержадміністрації про зменшення площі наданої в оренду земельної ділянки та збільшення розміру орендної плати підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 816/2137/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81691821>.

Оскарження спадкоємцем пенсіонера бездіяльності Пенсійного фонду України щодо перерахунку та виплати пенсії, право спадкодавця на яку встановлено судовими рішеннями, що не були виконані, здійснюється в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 3 квітня 2019 року у справі № 808/1346/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81574012>.

Спир між об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку та фізичною особою – власником квартири в такому будинку з приводу дотримання правил користування цим майном (житлом) вирішується в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 465/481/14-ц можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80854685>.

Спир між акціонерним товариством і його працівниками про відшкодування шкоди, яка настала внаслідок невиконання такими працівниками своїх посадових обов'язків, підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 522/4619/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80854626>.

Питання юрисдикційності спорів, що виникають з правочинів щодо акцій, часток, паїв, інших корпоративних прав у юридичній особі, вирішується відповідно до законодавства, чинного на час відкриття провадження у справі, а вирішальним моментом при цьому є час, коли подано позов. Якщо позовні вимоги про стягнення коштів ґрунтуються на цивільних правочинах, а не виникають з корпоративних праввідносин, то спир підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 757/39672/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81047552>.

Спир стосовно оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору та відкриття виконавчого провадження щодо стягнення виконавчого збору, прийнятих до прийняття Закону України «Про виконавче провадження» у новій редакції, підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 815/4483/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81287819>.

У справі за позовом фізичної особи до юридичної особи про визнання права власності та скасування арешту, предметом якого є майно, передане в іпотеку, зустрічний позов юридичної особи про визнання неукладеним договору позики, визнання недійсним договору іпотеки розглядається в порядку цивільного судочинства, оскільки вирішення за правилами цивільного судочинства такого спору щодо іпотекодержателя (фізичної особи), а за правилами господарського судочинства –

до іпотекодавця (юридичної особи), які є сторонами одного й того ж договору, мають кореспондуючі права та обов'язки щодо єдиного предмета спору, порушуватиме принцип повноти, всебічності та об'єктивності з'ясування обставин справи і не гарантує дотримання принципу правової визначеності.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 220/421/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81287762>.

Трудова діяльність працівників науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України не є публічною службою, відповідний спір про поновлення на посаді є трудовим і підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 814/2514/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81329473>.

Вимоги про визнання протиправним і скасування акта державної приймальної комісії про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта розглядаються в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 806/5356/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81287830>.

Дотримання права на захист у кримінальному провадженні, у тому числі й забезпечення ефективного захисту та створення умов для вільного вибору захисника, вирішується в межах відповідного кримінального провадження та в порядку, встановленому кримінальним процесуальним законодавством. Ці юридичні факти не можуть встановлюватись, і їх відповідна правова оцінка не може надаватися при розгляді іншої справи, зокрема в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 320/948/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81574014>.

Спір про скасування реєстрації місця проживання, який виник з приводу захисту житлових прав та інтересів, є спором про право, що виключає можливість його вирішення за правилами адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 826/3620/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/8136060>.

Спір між власником житлового приміщення у багатоквартирному будинку та органом місцевого самоврядування щодо правового статусу нежилых приміщень

відповідного багатоквартирного будинку та правомірності передачі цих приміщень в оренду третім особам підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 524/8406/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82328284>.

Спир щодо відшкодування вартості навчання за підготовку аспіранта за рахунок державного замовлення підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 755/7554/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82316151>.

Для визначення юрисдикції спору за участю фізичної особи – підприємця визначальною є наявність чи відсутність факту здійснення підприємницької діяльності у спірних правовідносинах. Один лише факт того, що сторони спору мають фінансово-господарські відносини, не свідчить про те, що і спірні відносини між ними є господарськими.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 331/5054/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82316169>.

Спори щодо відшкодування майнової шкоди, завданої юридичною особою фізичній особі, підлягають розгляду в порядку цивільного судочинства, якщо чинний на час розгляду справи процесуальний закон виключає вирішення таких спорів у порядку господарського судочинства

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 461/8496/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424027>.

Спир між батьками дитини про визнання незаконним вивезення дитини за кордон, визначення місця її проживання та відібрання дитини підлягає вирішенню в порядку цивільного судочинства. При цьому врахування думки дитини, якщо вона відповідно до віку здатна сформулювати власні погляди, є значущим для вирішення справи.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 357/17852/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82636307>.

Спир щодо визнання службової перевірки, проведеної експертним Центром Міністерства внутрішніх справ України такою, що проведена з порушенням, та зобов'язання видати наказ про проведення перевірки відповідно до вимог законодавства підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 11 червня 2019 року у справі № 917/375/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703448>.

Господарська юрисдикція

Спир між страховиком і страхувальником, статус якого як фізичної особи – підприємця визначено в договорі страхування, підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 336/4748/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79250503>.

Спори, які виникають між акціонерним товариством і його акціонерами та пов'язані із втратою системи реєстру власників іменних цінних паперів, належать до корпоративних спорів і підлягають розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року у справі № 295/1426/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79415286>.

Спир щодо витребування з чужого незаконного володіння простих іменних акцій, тобто цінних паперів, які посвідчують майнові права позивача щодо акціонерного товариства, за своєю правовою природою є господарсько-правовим як такий, що пов'язаний із правами на цінні папери (акції) та правами, що виникають з них, і підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 910/7726/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79776350>.

Спир між органом місцевого самоврядування та господарським товариством про розірвання договору оренди земельної ділянки комунальної власності з підстав необхідності надання її для суспільних потреб підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 8105004 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79776426>.

Спори щодо речових прав на майно громадських об'єднань як самостійних юридичних осіб та щодо організаційних відносин у межах їх створення та діяльності підлягають розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 22 січня 2019 року у справі № 915/1674/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79958162>.

Справи у справах між суб'єктами господарювання щодо включення кредиторських вимог до реєстру акцептованих вимог кредиторів, в яких однією зі сторін є банк, повноваження органів управління та контролю якого здійснює Фонд гарантування вкладів фізичних осіб під час процедури виведення такого банку з ринку або його

ліквідації, у тому числі в особі уповноваженої особи (осіб) Фонду, підлягають розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 лютого 2019 року у справі № 910/9935/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80112387>.

Позовні вимоги прокурора щодо визнання недійсними рішень Виконавчого комітету селищної ради, на підставі яких відбулося безоплатне виділення спірних земельних ділянок, та витребування земельної ділянки в останнього власника – юридичної особи, які нерозривно пов'язані між собою підставою виникнення, стосуються одного й того ж майна, необхідно розглядати в межах одного провадження в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 лютого 2019 року у справі № 911/414/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80115448>.

Закінчення строку, на який було встановлено сервітут, зумовлює припинення дії договору, на підставі якого позивач за первісним позовом користувався спірною земельною ділянкою. Первісні позовні вимоги про визнання права користування земельною ділянкою і зустрічні позовні вимоги міської ради про зобов'язання здійснити демонтаж тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, розташованих на спірній земельній ділянці, та її повернення міській раді підлягають розгляду у порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 лютого 2019 року у справі № 905/2765/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80116080>.

У випадку зареєстрованого у встановленому порядку припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця її господарські зобов'язання за укладеними договорами не припиняються, а продовжують існувати, оскільки вона як фізична особа не перестає існувати та відповідає за своїми зобов'язаннями, пов'язаними з підприємницькою діяльністю, усім своїм майном. Відповідні спори підлягають розгляду у порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 лютого 2019 року у справі № 910/8729/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79883411>.

Спір за позовом мешканця житлового будинку про скасування державної реєстрації об'єднання співвласників багатоквартирного будинку підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 462/2646/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80224650>.

Спір щодо правомірності використання земельної ділянки приватним підприємцем у підприємницькій діяльності без правовстановлюючих документів підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 686/19389/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095809>.

Спір за позовом акціонера про оскарження рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо реєстрації випуску акцій підлягає розгляду в порядку господарського судочинства як такий, що зумовлений необхідністю захисту корпоративних та майнових прав.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 14 травня 2019 року у справі № 2а-10585/10/2670 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82188571>.

Спір щодо оскарження вимоги органу Антимонопольного комітету України про надання інформації та документів у межах розгляду подання щодо наявності ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 24 квітня 2019 року у справі № 820/2953/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81841916>.

Спір щодо правомірності рішення (протоколу) правління кооперативу про відсторонення від виконання обов'язків члена правління підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 3 квітня 2019 року у справі № 759/11487/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81573923>.

Позовні вимоги фізичної особи про визнання удаваним договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства та про належність права власності на таку частку мають вирішуватись у порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року у справі № 522/14890/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80857584>.

Спір про визнання недійсними наказу про передачу майна та свідоцтва на право власності на майно має розглядатися як спір, пов'язаний з порушенням цивільних прав на спірне майно. Належним відповідачем у такій справі є особа, право на майно якої оспорується, а участь органів державної влади та органів місцевого самоврядування

як співвідповідачів (якщо позивач вважає їх винними у порушенні своїх прав) у такому спорі не змінює його приватноправового характеру.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 910/2987/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81013406>.

Спір між юридичними особами з приводу визнання права користування земельними ділянками для сільськогосподарських потреб на підставі договорів емфітевзису, укладених з фізичними особами – власниками таких земельних ділянок, підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 26 березня 2019 року у справі № 922/980/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81079737>.

Спір про визнання недійсним договору, укладеного товариством без згоди засновників, є спором, пов'язаним із порушенням корпоративних прав, і підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 916/1295/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81394399>.

Спір про приватизацію комунального майна (приміщення пожежної частини) підлягає розгляду в порядку господарського судочинства, а пред'явлення позову до фізичної особи, яка не є суб'єктом підприємницької діяльності, не є підставою для вирішення його в порядку цивільного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 березня 2019 року у справі 903/456/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80854812>.

У разі оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця під час виконання судового рішення, ухваленого за правилами господарського судочинства, таку скаргу розглядає відповідний господарський суд, який ухвалив це рішення в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 908/2520/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81360749>.

Спір за позовом майнового поручителя банку про визнання незаконною бездіяльності Національного банку України щодо неприйняття від комерційного банку виконання зобов'язань за кредитним договором підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 755/12638/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82308714>.

Спир щодо захисту права фізичної особи – підприємця на здійснення підприємницької діяльності на земельній ділянці підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 125/1267/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82316147>.

Спир щодо права на укладення договору оренди державного майна підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 826/11736/14 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424004>.

Спир про скасування рішення про відмову в реєстрації знака для товарів і послуг підлягає розгляду в порядку господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 травня 2019 року у справі № 826/15263/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82420761>.

Цивільна або господарська юрисдикція

Спир про визнання протиправним і скасування рішення органу місцевого самоврядування, яким порушено переважне право орендаря на укладення договору оренди землі, залежно від суб'єктного складу має розглядатися в порядку цивільного або господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 лютого 2019 року у справі № 802/390/18-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80427398>.

Спир про скасування рішення органу місцевого самоврядування про надання дозволу на укладення договору сервітутного (обмеженого) використання земельної ділянки, залежно від суб'єктного складу сторін, має вирішуватися за нормами цивільного (господарського) судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 грудня 2018 року у справі № 601/2137/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79112755>.

Спори про скасування рішення чи запису про державну реєстрацію речового права на нерухоме майно або його обтяження, прийнятого державним реєстратором чи внесеного ним до відповідного державного реєстру на користь одного з учасників цивільної або господарської справи під час її розгляду чи після її вирішення, підлягають розгляду за правилами цивільного або господарського судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 грудня 2018 року у справі № 757/1660/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79543765>.

Спір за позовом прокурора в інтересах держави в особі Державної служби України з безпеки на транспорті про стягнення плати за проїзд великовагового транспорту автомобільними дорогами загального користування в дохід Державного бюджету України підлягає розгляду в порядку цивільного або господарського судочинства (залежно від суб'єктного складу сторін), оскільки не стосується захисту прав, свобод та інтересів у сфері публічно-правових відносин, а пов'язаний із вирішенням питання щодо стягнення коштів.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 803/3/18 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79684990>.

Адміністративна юрисдикція

Спір про оскарження наказу про притягнення до дисциплінарної відповідальності завідувача державною нотаріальною конторою, діяльність на посаді якого прирівнюється до публічної служби, підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 грудня 2018 року у справі № 521/1204/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78977373>.

Спір про стягнення середньомісячного заробітку та інших виплат, не отриманих секретарем окружної виборчої комісії при звільненні з посади, підлягає вирішенню в порядку адміністративного судочинства, оскільки стосується трудових відносин у період реалізації виборчих прав у сфері публічно-правових відносин.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 грудня 2018 року у справі № 802/3879/14-а (2а/0270/93/12) можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79250479>.

Питання правомірності заміни сторони у виконавчому провадженні, відкритому на підставі виконавчого напису нотаріуса, має вирішуватися в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 826/7941/117 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79365487>.

Спори щодо відшкодування вартості навчання особою, яка перебуває або перебувала на посадах, віднесених до державної або публічної служби, за позовом суб'єкта владних повноважень підлягають вирішенню в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 810/2610/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79684961>.

Звернення до суду з позовом, зумовленим неналежним реагуванням посадовою особою відділу поліції на заяву про кримінальне правопорушення, не може бути предметом розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 705/406/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79776424>.

Скарга на дії державного виконавця у зв'язку з примусовим виконанням судового рішення про накладення адміністративного стягнення, ухваленого в порядку КУпАП, підлягає розгляду за правилами адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 757/62025/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79834973>.

Спир щодо соціальних виплат, передбачених Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», підлягає розгляду у порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 лютого 2019 року у справі № 752/20801/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79957363>.

Спори про визнання незаконними дій прокурора щодо збирання конфіденційної інформації про особу, вчинених ним з метою представництва інтересів держави в судовій справі, а також спори про визнання незаконною бездіяльності прокурора щодо ненадання інформації у відповідь на звернення, подане згідно із Законом України «Про звернення громадян», мають розглядатися за правилами адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 лютого 2019 року у справі №474/424/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80522357>.

Спир за позовом заявника (правововласника або уповноваженої особи) щодо оскарження дій Державної фіскальної служби України стосовно внесення змін до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності підлягає розгляду за правилами адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 826/16606/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80783459>.

Спир щодо визнання незаконною та скасування постанови Кабінету Міністрів України в частині встановлення нормативу здійснення суб'єктами державного сектору економіки постачання нафти сирової, газового конденсату і скрапленого газу на умовах

повної попередньої оплати згідно з договором купівлі-продажу підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 26 лютого 2019 року у справі № 826/14367/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82096360>.

Спир щодо оскарження рішення органу місцевого самоврядування, яким затверджено детальний план населеного пункту, підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 363/3786/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095816>.

Спир про скасування рішення виборчої комісії щодо результатів виборів ректора державного університету, які оформлені протоколами, є публічно-правовим і підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 522/8650/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095855>.

Спир за позовом фізичної особи, поданим в інтересах невизначеного кола осіб, зокрема мешканців територіальної громади, щодо оскарження рішення органу місцевого самоврядування про виділення для розміщення кладовища земельної ділянки, яка перебуває в комунальній власності, підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 127/19267/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82065660>.

Спир за позовом суб'єкта владних повноважень до юридичної особи про зобов'язання привести захисну споруду цивільного захисту (сховище) у належний стан, придатний для використання за цільовим призначенням, підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 820/4717/16 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81877559>.

Спир про зобов'язання Пенсійного фонду України нарахувати та виплатити компенсацію за втрату частини доходів (пенсії та щомісячної додаткової пенсії) у зв'язку з порушенням строків їх виплати є публічно-правовим та підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 759/9631/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81877571>.

У відносинах щодо організації та порядку проведення торгів (тендеру) орган виконавчої влади або місцевого самоврядування діє як суб'єкт владних повноважень, і тому спори щодо оскарження рішень чи бездіяльності цих органів до виникнення договірних правовідносин між організатором та переможцем тендеру відносяться до юрисдикції адміністративних судів.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 14 травня 2019 року у справі № 918/843/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81799994>.

Спір щодо бездіяльності органу місцевого самоврядування щодо відведення земельної ділянки на місцевості під утворену рішенням такого органу під'їзну дорогу із визначенням «червоних ліній» підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 24 квітня 2019 року у справі № 305/1886/16-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81841947>.

Спір про визнання протиправними та дискримінаційними дій співробітників відділення поліції, які виявилися у побитті та приниженні позивача як особи ромської національності під час надання ним пояснень у відділенні поліції, а також про відшкодування моральної шкоди шляхом зобов'язання публічно вибачитися підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 24 квітня 2019 року у справі № 807/559/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81841939>.

Спір щодо відшкодування витрат, пов'язаних з утриманням курсанта відомчого вищого навчального закладу, у зв'язку з відрахування особи з числа курсантів підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 705/1664/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81573962>.

Особа, яка не є стороною виконавчого провадження і не наділена процесуальним правом оскарження вимоги приватного виконавця в порядку, визначеному ГПК України, може реалізувати відповідне право в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 823/359/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81574010>.

Спір за позовом Державної архітектурно-будівельної інспекції України щодо зобов'язання знести багатоквартирний житловий будинок підлягає розгляду в порядку

адміністративного судочинства, оскільки стосується реалізації владних управлінських функцій.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 22 квітня 2019 року у справі № 369/3043/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81552758>.

Спир щодо відшкодування шкоди та виплату грошової допомоги внаслідок захворювання, отриманого в результаті проходження служби у Державній фельд'єгерській службі України, є публічно-правовим і підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 757/19121/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81013820>.

Спир за участю Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг щодо встановлення тарифів має публічно-правовий характер та належить до юрисдикції адміністративних судів.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 19 березня 2019 року у справі № 826/16994/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81329458>.

Документи щодо режиму роботи, а також штатний розпис розпорядника публічної інформації (Національної парламентської бібліотеки України) є документами, що застосовуються в процесі виконання бюджету та становлять публічну інформацію, спир з приводу надання якої належить розглядати в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 826/25885/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81329464>.

Рішення Міністерства юстиції щодо відмови в переведенні особи з однієї установи відбування покарання до іншої є рішенням суб'єкта владних повноважень, оскарження якого здійснюється в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 822/190/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81360628>.

Спир з приводу рішення постійно діючої конкурсної комісії щодо призначення на посаду керівника комунального закладу охорони здоров'я підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 817/1678/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82420729>.

Спір про стягнення неотриманої частини заробітної плати та щомісячного грошового утримання судді підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 686/23445/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82424024>.

Спір щодо оскарження дій та рішень суб'єкта владних повноважень з приводу надання державної соціальної допомоги підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 521/12963/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82420796>.

Спір про визнання незаконним та скасування рішення конкурсного комітету, утвореного суб'єктом владних повноважень на виконання управлінських функцій, наказу про введення в дію такого рішення, а також визнання недійсним укладеного на їх підставі договору про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 червня 2019 року у справі № 910/2175/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82637255>.

Спір щодо оскарження рішення конкурсної комісії з проведення конкурсного добору на посаду директора закладу культури, яке є обов'язковим для органу місцевого самоврядування, повинен бути вирішений за правилами адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 808/4168/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82738675>.

Спори щодо відновлення права особи на отримання субсидій на сплату комунальних послуг розглядаються в порядку адміністративного судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 червня 2019 року у справі № 645/212/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703520>.

Кримінальна юрисдикція

Скарга на дії (бездіяльність) співробітника Національної поліції щодо невнесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань про вчинення кримінального

правопорушення у строки, передбачені КПК України, підлягає розгляду в порядку кримінального судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 813/1596/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80783382>.

Вимога про визнання протиправними дій Державної аудиторської служби України щодо виділення її службової особи як спеціаліста для участі у перевірці з питань дотримання законодавства у кримінальному провадженні не може розглядатися за правилами адміністративного судочинства. Незгода особи із залученням спеціаліста під час досудового розслідування в рамках кримінального провадження може бути висловлена у цьому провадженні.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 808/3230/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80854808>.

Спир про стягнення витрат на правову допомогу під час розгляду кримінальної справи підлягає вирішенню в порядку кримінального судочинства.

Водночас неврахування судом нижчої інстанції висловленого раніше висновку суду касаційної інстанції в частині визначення судової юрисдикції ставить під загрозу сутність права на доступ до суду та на ефективний спосіб юридичного захисту.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 478/2586/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82420748>.

6. Окремі правові позиції Великої Палати Верховного Суду

Строки притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності визначаються відповідно до Закону України «Про державну службу», а не відповідно до положень трудового законодавства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 11 грудня 2018 року у справі № 810/1224/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79300690>.

Державна авіаційна служба України як суб'єкт владних повноважень, наділений функціями щодо погодження місця розташування об'єктів на приаеродромній території, може звертатися до адміністративного суду з позовом про знесення самочинного будівництва на такій території.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 лютого 2019 року у справі № 810/2763/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79883398>.

Орган державного фінансового контролю за наслідками проведення ревізії не має права на звернення до адміністративного суду з позовом до непідконтрольної установи про стягнення збитків.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 22 квітня 2019 року у справі № 824/753/16-а можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81552776>.

Прийняття уповноваженим органом місцевого самоврядування рішення про передачу в користування (оренду) земельної ділянки, яка перебуває у комунальній власності, є необхідною умовою для передачі такої земельної ділянки в оренду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 4 грудня 2018 року у справі № 32/563 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78977414>.

Право постійного користування земельною ділянкою зберігається за землекористувачем до його належного переоформлення, якщо це право набуто позивачем відповідно до чинного на час відведення земельної ділянки законодавства, що не містило вимог щодо виготовлення та отримання державного акта на землю, а нормативні акти, що набрали чинності пізніше, не передбачали серед підстав припинення прав користування земельними ділянками неоформлення або непереоформлення раніше наданих прав.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 грудня 2018 року у справі № 372/5635/13-ц можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/78977429>.

Скасування у судовому порядку тарифів, які були чинними на час нарахування вартості житлово-комунальних послуг, є підставою для перерахунку вартості наданих послуг, здійсненого за зверненням споживача.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 757/31606/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79250496>.

Несплачена позивачеві сума пенсії, що підлягає стягненню за рішенням суду, не може вважатися майновою шкодою в розумінні статті 1166 ЦК України, а є сумою нарахованої пенсії, яка підлягає виплаті в порядку виконання постанови суду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 452/3296/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79250505>.

Прийняття особи на службу в органах місцевого самоврядування за строковим трудовим договором (контрактом) без проведення конкурсу не свідчить про набуття

такою особою статусу посадової особи органу місцевого самоврядування, оскільки така служба не є діяльністю на постійній основі.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 192/1855/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79250508>.

Дії начальника органу державної виконавчої служби щодо передачі виконавчого провадження до іншого органу виконавчої служби у зв'язку із значним навантаженням на кожного виконавця є правомірними, оскільки органи державної виконавчої служби наділені дискреційними повноваженнями щодо передачі виконавчих проваджень.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 657/233/14-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79365462>.

До скарги на дії державного виконавця, предмет якої не стосується оскарження рішення, дії чи бездіяльності державного виконавця щодо стягнення виконавчого збору та/або витрат на проведення виконавчих дій, застосовується загальний порядок судового оскарження, згідно з яким вона має розглядатися судом, що видав виконавчий документ.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 16 січня 2019 року у справі № 914/3015/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79314110>.

Зміна найменування (типу) юридичної особи не є підставою втрати нею статусу сторони виконавчого провадження. У такому випадку зобов'язання державного виконавця прийняти до виконання судовий наказ, винести постанову про відкриття виконавчого провадження та розпочати примусове виконання судового рішення на підставі виконавчого документа є належним способом судового захисту та не є виходом за межі повноважень суду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 24 квітня 2019 року у справі № 914/3587/14 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81691841>.

Інвестиційний договір як окремий вид цивільно-правових договорів може містити положення різних видів цивільно-правових договорів залежно від предмета і цілей інвестування та передбачає як грошові, так і майнові права (обов'язки) сторін договору.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 29 січня 2019 року у справі № 916/4644/15 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79684989>.

Майно комунальної власності не може передаватися в оперативне управління установам (організаціям), які не були утворені відповідним органом місцевого самоврядування та не знаходяться в його підпорядкуванні.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 22 січня 2019 року у справі № 910/15100/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79834956>.

До завершення будівництва об'єкта нерухомості та введення його в експлуатацію позивачу як інвестору належать майнові права на цей об'єкт.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 лютого 2019 року у справі № 761/32696/13-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80522393>.

Виплата батькам загиблого військовослужбовця державної грошової допомоги, пов'язаної зі смертю військовослужбовця, не ставиться у залежність від належного виконання ними батьківських обов'язків, а пов'язується з наявністю у них можливості мати та набувати права, засновані на спорідненості з дитиною, відсутністю відмови від отримання одноразової грошової допомоги та з поданням необхідних документів.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 331/6927/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81877992>.

За існування спору про право у правовідносинах, зокрема земельних, які виникли у зв'язку з виданням акта індивідуальної дії, такий акт не може бути скасовано у позасудовому порядку, у тому числі шляхом видання Указу Президента України.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 14 травня 2019 року у справі № 800/283/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82157243>.

Не можуть розглядатися судами заяви про встановлення фактів належності до осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, оскільки законом передбачено позасудовий порядок встановлення таких фактів.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 162/760/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81841942>.

З огляду на передбачений законодавством спеціальний порядок встановлення статусу інваліда війни факт такого статусу не може бути встановлений судом в порядку окремого провадження.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 310/8703/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81574011>.

Суд не може задовольняти позовну вимогу про зобов'язання третьої особи – реєстраційної служби вчинити певні дії, зокрема і про зобов'язання внести запис про реєстрацію права власності на предмет спору за позивачем.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 520/7281/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81691843>.

Мораторій на продаж предмету іпотеки є відстроченням виконання зобов'язання, а не звільненням від його виконання, відтак протягом дії мораторію звернення стягнення на предмет іпотеки неможливе навіть на підставі рішення суду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 10 квітня 2019 року у справі № 726/1538/16-ц можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81287597>.

Використання учасниками судового процесу нецензурної лексики, образливих і лайливих слів чи символів у поданих до суду документах і у спілкуванні з судом (суддями) та з іншими учасниками процесу може бути визнане зловживанням процесуальними правами і підставою для залишення скарги без розгляду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 199/6713/14-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/80854817>.

Визначення Великою Палатою Верховного Суду юрисдикційності певної категорії спорів може бути підставою для поновлення строку на апеляційне чи касаційне оскарження процесуального рішення суду, яке є перешкодою для повторного звернення особи до належного суду. Така постанова вищої судової інстанції може бути процесуальною підставою для звернення з позовом до належного суду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 205/8482/15-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82095854>.

Дії Президента України щодо занесення Томосу до Собору Софії Київської не відносяться до управлінських, а тому не підпадають під контроль суду адміністративної юрисдикції.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 24 квітня 2019 року у справі № 9901/35/19 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82065671>.

Позовні вимоги третьої особи, що знаходяться поза межами предмету первісного позову як такі, що виникли з інших правовідносин (зобов'язальних, а не корпоративних), не можуть бути розглянуті в одному провадженні спільно з первісним позовом.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 червня 2019 року у справі № 916/542/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82637244>.

Ордер на надання правової допомоги вважається оформленим всупереч вимогам законодавства, якщо у ньому не зазначено конкретної назви органу (суду), в якому надається правова допомога.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 9901/847/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703516>.

У спорах про визнання незаконним і скасування наказу про звільнення особи з посади директора державного підприємства, яке перебуває у стадії банкрутства, та поновлення її на роботі належним відповідачем є підприємство в особі Фонду державного майна України, а не сам Фонд.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 757/42740/17-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703523>.

Постанова про зняття арешту зі спірного майна боржника у виконавчому провадженні вноситься приватним виконавцем не раніше наступного робочого дня після спливу визначеного законодавством строку, наданого стягувачу для вирішення питання про залишення за собою не реалізованого на третіх торгах майна боржника.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 911/100/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703534>.

Процесуальними наслідками об'єднання позивачем вимог, які підлягають розгляду в порядку різних видів судочинства, є роз'єднання позовних вимог, а не закриття провадження у справі щодо всіх позовних вимог.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 11 червня 2019 року у справі № 917/375/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82703458>.

7. Вимоги, які не підлягають розгляду в судовому порядку

Вимога про встановлення фактів втрати статусу громадянина-резидента та набуття статусу громадянина-нерезидента не може розглядатися у судовому порядку безвідносно до дій заінтересованих осіб щодо конкретних прав, свобод та інтересів заявника.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 23 січня 2019 року у справі № 536/1039/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79516806>.

Вимоги позивача про визнання за судом компетенції щодо складення адміністративного протоколу та зобов'язання суду скласти такий протокол не можуть бути предметом судового розгляду ані в порядку адміністративного, ані в порядку кримінального судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 6 лютого 2019 року у справі № 705/748/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/79883388>.

Протокол про адміністративне правопорушення не оскаржується окремо від рішення суду про притягнення особи до відповідальності.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 березня 2019 року у справі № 712/7385/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81014004>.

Позовні вимоги про визнання протиправною бездіяльності начальника відділення поліції щодо ненадання у порядку, передбаченому Законом України «Про звернення громадян», відповіді на звернення стосовно мотивів невнесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань не можуть бути самостійним предметом розгляду ні в загальному, ні в адміністративному суді.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 30 січня 2019 року у справі № 818/1526/18 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79684962>.

Внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань є фіксуванням комплексу вчинених у кримінальному провадженні процесуальних дій, а не констатацією винуватості особи у вчиненні злочину. Вимога про виключення інформації з цього реєстру не може розглядатися за правилами будь-якого судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 26 березня 2019 року у справі № 807/1456/17 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/81329392>.

Спір про визнання протиправним і скасування рішення Федерації баскетболу України про дискваліфікацію судді не може бути розглянутий в судовому порядку, позаяк підвідомчий спортивному арбітражу.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 27 березня 2019 року у справі № 826/4734/16 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81014006>.

Протокол зборів суддів (рішення зборів суддів, оформлене протоколом) не може бути предметом судового розгляду.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 20 березня 2019 року у справі № 804/4177/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81171450>.

Позов з вимогою про визнання за особами, засудженими до довічного позбавлення волі, права на умовно-дострокове звільнення не може розглядатися за правилами будь-якого судочинства.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 757/12726/18-ц можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82120695>.

Позовна вимога покупця про зобов'язання продавця здійснити реєстрацію податкових накладних за наслідками здійснення господарських операцій між ними не є способом захисту у господарських правовідносинах, і не підлягає розгляду в суді жодної юрисдикції.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 5 червня 2019 року у справі № 908/1568/18 можна ознайомитися за посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82420676>.

Дайджест правових позицій Великої Палати Верховного Суду. Рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2019 по 30.06.2019 / Київ, 2019. – 38 стор.

¹ **Застереження**: видання містить короткий огляд деяких судових рішень Великої Палати. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua